

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc., za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja različna cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani 22. decembra.

Marihorski „Slovenski Gospodar“ govori v članku od 16. decembra o prikaznih budgetne debate in mej drugim povê tudi, da je „dr. Vošnjak morebiti v najboljšem govoru, kojega je kedaj imel, pobijal centralizem in ustavaško gospodarstvo,“ ter dalje, da je „dr. Vošnjak tožil o neusmiljenem terjanju davkov in vlado grajal, da njeni pravdniki in okrajni glavarji slovenske liste „samovoljno“ zasegajo ali konfiscirajo.“ To so „Gospodarjeve“ besede. Sicer našim bralcem, ki so celi govor omenjenega slovenskega poslanca čitali, nič novega, ali še to očitiramo kot znak, da „Gospodar“ je vsaj toliko politično pošten, da je stvar omenil, in ne smešno — ignoriral, kakor neki drugi. Ali kakor to z zadovoljstvom zaznamujemo, tako moramo odločno popraviti krivico in napako, katero rešeni štajersko-slovenski konservativni tednik svojim bralcem navezuje, namreč ko pravi o dr. Vošnjaku besede: „ki je pred par leti v ustavaški tabor zašel, ga je zapustil“ . . . itd.

To je neresnica! Dr. Vošnjaku nij treba nikoli ustavaškega taborja zapuščati, ker nij nikdar v njem bil, kakor nobeden ne od naše stranke. Kaj je ustavašk tabor? Mi vsi slovenski novinarji smo razumevali pod tem imenovanjem one pristaše sedanje ustave, ki so za to njeni privržniki, da bi slovenski element zatirali, narodu našemu nasprotovali. Kedaj nij bil dr. Vošnjak ali kdo izmej naše stranke za slovensko idejo, kedaj protinaroden? Narobe, v tem glavnem programu smo mi ponosni, da smo bili baš z dr. Vošnjakom vselej mej najodločnejšimi. Torej ustavaštvo očitati nam, je vedoma izrečena neresnica, in „Slovenski Gospodar“,

ki vendar zadnji čas sicer odločno svojo „konservativno“ zastavo nosi, ali sicer z nami ne polemizuje nepošteno, kakor nekdanj pred prejšnjim urednikom, lahko bi tudi tu pošteno roko na srce dejal in zbrisal tako neiskrena očitavanja, vedoč, da nijso resnična.

In če stvar prav iz češkega historičnega federalizma jemljemo, in pod imenom „ustavašk“ vse vzamemo, kar po ustavi politikuje, potem so pa naši „konservativni“ poslanci, ki so bili in ki so v državnem zboru, zborujočem na podlogi ustave, bolj „ustavaški“ nego naši, kajti ob svojem času se baš samo jeden naših nij hotel drž. zbora udeležiti, in to je bil dr. Zarnik.

Nam Slovincem gre za narodnost. Ustavo bodo prenaradile višje zjedinjene moči. Koliko imamo c. kr. uradnikov, ki so na ustavo prisegli, bodimo veseli če morejo kje narodni biti, slovenski uradovati, in naj bodo slobodno „ustavoverni“, saj dandenes se uže učiteljem pri nas očitá, da so „ustavi sovražni“, če nijso nemškutarji. In ima veliko resnice v tem, da bi Slovinci smeli in mogli zadovoljni biti, ko bi se ta ustava kakor je, res izvrševala po pravici tudi za nas, na pr. §. 19. osn. drž. postav. Ne mečite torej brez preudarka z besedami okolo sebe, gospoda!

Opirate se morda na nekatere naše izjave glede federalizma in Slovinccev. Ali še dandenes mi na istem stališču stojimo tudi v tej točki, kakor smo bili vsi Slovinci ob času taborov. Mi smo za federalizem, ali le za tak, ki je našej slovenskej narodnosti na korist, ne pa za federalizem fraze. Federalizem nam bode pomoček do cilja, a ne cilj sám. Ko bi bil centralizem Slovanstvu koristnejši, pa bi bili mi centralisti. In ker je federalizem po deželah za nas

Slovince nekoristen, ker izroča koroške in štajerske Slovince majoriziranju nemške večine, zato smo mi za federalizem po narodnosti, vsaj kar se nas Slovinccev tiče, vsaj kolikor je mogoče, ker končne ideje zjedinenja Slovinccev iz vida bodočnosti izpustiti nečemo. Veseli nas, da je to tudi poslanec Herman zopet v svoj program vzel, ker v zadnjem velikem svojem govoru je uže nekoliko tudi spomnil zjedinenja narodov, ne le dežel in kraljestev, in „homogenih“ življev, kar ni v svojem znanim smislu razumevamo.

Nam Slovincem se v narodnem obziru tako slabo godi, v šolah, v uradih, v javnem in privatnem življenju moramo vsacega posameznega, ki našo stvar moževsko po konci drži, veseli biti, vsak reprezentuje en mali steber na svojem mestu. In na mnogih krajih manjka vojnika na našem narodnem braniku, marsikdo ne zna, mnogi si ne upa, drugi je premalomaren v delanji in borbi za slovenstvo. Dela je za nas vse več kot dovolj, razdelimo ga a delajmo v glavnej narodnej stvari jedini — pa nehajte enkrat s pikanjem. Dosedaj sta se uže vendar prepričati mogli, da je to vam in našej skupnej ideji le na škodo!

Jugoslovansko bojišče.

Jugoslovanski vstanek dobiva vedno večjo podporo. Iz Boke Kotorske se piše dalmatinskemu glavnemu glasilu „Narodnemu Listu“, da je okolo 8. dec. Loydov parnik izbarkal za Črnogoro sedem tisoč kovcegov ali kišt vsakovrstnih potrebščin za vstaše, katere je poslal veliki odbor v Parizu. Tu je bilo postelj, odej, kruha, pokrivač in raznih stvari. — Kakor Francozi, tako podpirajo sedaj vstaše in borilce za svo-

Listek.

Literarne razmere za rimskega cesarja Avgusta.

Odločilna bitva pri Akciji l. 31. pred Kristom končala je krvavo, tolikoletno rimsko revolucijo, a ob enem tudi rimsko republiko. Kar je velikomu, smelemu junaku Juliju Cezarju izpodletelo, posreči se hladnemu boječemu hinavcu Oktavijanu: v lažnjivej obliki republike vpelje on monarhijo. Ž njim se prične popolnem nova doba v razvitji rimskega naroda. Iz razvalin republike je vzraslo novej državi dokaj slabih in le malo dobrih nasledkov. Velika požrtvovalnost in vnetost za občni blagor, ki je dosedaj kinčala in blázila Rimljanom, umakne se grdeji samopašnosti v tem času, v kate-

rem je združeno vse delovanje in ves užitek v rokah jedinega, po vlastnej volji posameznim le drobtine od svoje bogato obložene mize podeljujočega. Verstvo samo, uže prej politiki podvrženo, zniža se v več ali manj bistroumno igranje z grško mitologijo. Kar je bilo rimskej aristokraciji od nekdanj malo znano, namreč: pehati se trudapolnim delom, glavnim pogojem vsakega žitja, to postane zdajci tudi prostemu ljudstvu nepotrebno; saj je vendar ugrabljeno državino premoženje toliko, da more ž njim samovladar lačno rimsko občinstvo pasti in rešiti, ne da bi stroškov kaj posebno čutil. Kdo se bode tedaj čudil, da so se nakrat rimskega trupla sploh kakor kužne bolezni polastile ohlapnost, užitovnost in nizko mišljenje, vrh tega pa še hinavstvo in lizunstvo onih, ki so bili v kakej neposrednej dotiki z vladarjem, od katerega milosti ali ne-

milosti so imeli ali dobička ali škode pričakovati. Vsled tega se razširi črez vse stanovce, da, celó črez slovnstvo, nek duh neresničnosti, katerega najbolj spričuje v tem času nastalo vetreno deklamovanje. Žalostne te razmere je dokaj pospeševala imenovana oficijalna hinavščina, v vsakem obziru se starih oblik in starih imen držeča, da-si je bilo bitje dotične reči ž njimi v popolnem nasprotju. Kajti moder, kakor je bil, se Oktavijan svojega Rimljanom usiljenega vladarstva nij kot trinog z mečem v roci posluževal, ampak umel je vse uredbe in vse uprave republikanske minulosti pridržati in je polagoma v orodja svoje volje izpremeniti, tako, da je cela njegova vladna doba, v kojoj razpada staro in se snuje novo, doba „umiranja republike in naraščanja samovladarske moči.“ Drugi nasledek oficijalne te hinavščine je ta, da iz-

bodo, tudi svobodni Amerikanci. Po poročevanju imenovanega časopisa je namreč šel poseben poslanec predsednika severo-amerikanske republike zedinjenih držav v Cetinje ponujati kanonov in drugega orožja brezplačno na upanje za vojsko „jugoslovanske neodvisnosti.“ Ta poslanec je imel že dogovore tudi z vodji vstaje. Vse te novice se potrjujejo tudi od družih strani.

Nadalje ima isti list iz Dubrovnika telegram, da je sedaj pod francoskim kapitanom v legiji vsesvetkih dobrovoljcev 284 Francozov, 390 Italijancev 2 Amerikanca, 1 Šved, 83 Grkov in 22 Nemcev. — Kakor znano, je slovanska legija posebej ustanovljena. Vse to se pripravlja na spomlad.

Ljubibratič, ki menda nema vsega zupanja od strani Črnogore, pojde, kakor brž se popolnem ozdravi v Srbijo in bode na srbako-bosenskej meji ustrojil četo, ki bode z one strani vznemirjala Turke in tam skušala razplamtiti vstanek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. decembra.

Uže zadnjič smo omenili, da je *gospodska zbornica* državnega zbora zavrgla s 34 proti 34 glasovi, torej z enim samim glasom, nasvet Wildauerjev sprejet v poslanskej zbornici. Ta nasvet je bil namenjen najprej ultramontanskim Tirolcem, kasneje pa morda tudi drugim avtonomistom v šolskih rečeh državno vrhovno poveljništvo naložiti. Gospodska zbornica naša je bila vselej, centralistična, vselej hiper-nemško-liberalna. Kako da zdaj glasuje zoper šablonsko-liberalno postavbo? In ministerstvo isto tako? V višjih krogih so siti vednega draženja, zato bi vlada tega ministerstva pala, ko bi bil Wildauerjev nasvet zakon postal in na Tirolskem novo razburjenje prouzročil. Nemški organi zdaj javkajo, ali vladi oponirati si pa vendar ne upajo. — Glasovanje je bilo imensko. „Za“ Wildauerjev centralističen zakon so glasovali mej družim Anton Auersperg, Hein, Hye, Lichtenfels, Schmerling; „proti“ pak so glasovali mej družimi Hasner, Kaiserfeld, Miklošič, ljubljanski škof Pogačar.

V drugej seji je zbornica brez debate potrdila budget kakor je bil v drž. zboru sklenen v poslanskej zbornici.

Rimski list „Fanfula“ poroča, da je papež uže dovolil, da se za dunajskega škofa imenuje znani ustavoverec, blagoslovni škof Kutschker, desna roka Stremajerjeva. — Tudi o hrvatskem škofu Strossmayerju poroča rečeni list, da je imel pri

papeži avdijenco, v kateri se pa o politiki nij govorilo.

Vnanje države.

Iz Cetinja se javlja, da je *Črna gora* vzela 5 milijonov frankov (ne le 1½ milj.) na posodbo. Garancijo je dal sam črnogorski knez in še nek tajni garant je, kakor telegram dunajskega „Tagbl.“ trdi.

Od *francoskih* 73 do ponedeljka voljenih senatorjev je 9 generalov, 3 admiralov, 1 oberst, 9 udov učenjaških zavodov, 4 profesorji, 1 prelat, 1 škof, več pisateljev in večjih obrtnikov.

Španski general Jovellar pride za guvernerja na Kubo. Quesada bode prevzel ministerstvo vojne.

Grška vlada je zavrgla papeževo imenovanje katoliškega škofa v Atenah, češ, da to je skrunjenje pravice grške države.

Dopisi.

Iz Svetinj pri Ormužu 20. dec. [Izv. dop.] „Slov. Narod“ je uže omenil potrebo razširjati naše šole, ker je število za šolo godnih otrok narastlo preko 300, a v šolskej sobi je prostorja jedva za kakih 60. Govorilo se je o novej šoli uže mnogo. Ljudstvo povprek želi, da se šola razširi. Tudi dež. in okr. šol. svet silita na to. Da je reč tako dolgo zastala, bila je kriva močna šola sovražna stranka prejšnjega kraj. šol. sveta, katerej pa je zdaj vendar enkrat za vselej odklenalo. Včeraj namreč si je izvolil naš šolski svet g. Leopolda Petrovarja za načelnika ter g. Jožefa Simoniča za namestnika. Oba dva sta posestnika v Šankovcih, ter sta vsak po nekaj let obiskovala realne šole. Upanje imamo veliko, da bo novi načelnik za razširjanje naše šole vse mogoče storil. Samo eno vprašanje še je ostalo vprašanje, namreč: kdo bo šolski ogleda. Predložena sta baje dva. Eden vrl naprednjak, pa tudi drugi je prijatelj učiteljev, hoče in želi jim po mogočnosti pomagati, da bi bili zopet mežnarji, ter da bi beračili od hiše do hiše kakor nekdanj.

Iz Št. Jurja pri Celji 20. dec. [Izv. dop.] Kakor se je uže v zadnjem dopisu od tukaj naznanila sprožena misel o osnovanju „bralnega društva“, tako denes kot napredek poročam, da se je 15. t. m. zbralo — ne morem reči prav obilo število — vendar okoliščinam primerno i prvej potrebi zadostilno število udeležiteljev, osnovateljev „bralnega društva“, ki so se kot društvo konstituirali. Pravila so se pretresovala z

natančnostjo in navdušenostjo. — Mimo gredé naj opomnim, ka se nekateri gospodje, da si so skoz in skoz domoljubi, vendar nekako bojazljivo ogibljejo domače, slovenske besede. Se ve da so te naravno prečastne navade bi rekel — zopet več ali manj nasledki ponemčevalne in brez pedagogične šole prejšnjih dob. — Hvalevredna je radodarnost nekaterih udov, ki so nastajočemu, še slabotnemu društvu mnogovrstne časopise v porabo obljubili.

V odbor bili so voljeni gg. dr. G. Ipavec, predsednik, — V. Jarc, učitelj, tajnik in predsednikov namestnik, — M. Moneti železniški uradnik denarničar — Fr. Kurtin in N. Rūpschel, odbornika.

Pravila se kmalu pošljejo sl. vladi v potrditev. Potem pa društvo začne takoj svoje delovanje, ko se potrdijo poslednja.

Vrloznani skladatelj in domoljub slovenski g. dr. Benjamin Ipavec v Gradci, je za narodne šole uglasil več pesen kakor:

Mačkinja kazen od P. Grosa; Vesele počitnice od J. T.; Pesen od šivilje; Veseli otrok od J. T.; Otrokom za novo leto. V posnemo od P. Grosa; Bled od Jv. G.; Božična.

Tako pravi narodnjaci tudi v „nemškem“ Gradci marljivo delujejo za napredek slovenskej mladini!

Iz Zagreba 21. dec. [Izv. dop.] Medjimurje je bilo od leta 1851. do leta 1867. politično in cerkveno s kraljevino Hrvatsko zedinjeno. Politična zveza raztrgala se je uvedanjem dualizma in ustvarjenjem samostalne ogerske države. Medjimurje vtelovilo se je meni nič, tebi nič enostalnim poveljem v obseg ogerske kraljevine. Cerkevna zveza je pa še nadalje ostala. Medjimurje je namreč od nekdanj spadalo pod dijecezo nadškofije zagrebske. Magjarom nij po volji, in njihovej narodnej politiki protivno, da bi gojenci zagrebskega semenišča, se ve da sami koreniti Hrvati, zasedali župniške stolice v Medjimurji, ter Medjimurce branili magjarskemu raznarodovanju. In res, Magjari so uže večkrat tožili, da hrvatski duhovni po Medjimurji „panslavizem“ širijo. Začela se je agitacija proti zvezi Medjimurja z zagrebsko nadškofijo, in denes je ta zadeva javno vprašanje postala. Iz najboljšega vira morem poročati, da je to vprašanje zadnje dni na škodo naše nadškofije rešeno: Medjimurje je od nje odtrgano in v škofijo somboteljsko vtelovljeno.

kuša samovladar, ovade se hoječ, svoje hinarstvo tem bolj zakrivati, in da se vsakojakih sredstev poslužuje, katera so sposobna, pripomoči, da se pretečeno tem hitreje pozabi in novo utvrdi. Tako sredstvo pa je slovetvo, zlasti pesništvo, kakor bomo iz sledečega razvideli. Razumljivo je tedaj, da je Avgust ravno ono vsoj močjoj podpiral in na razne načine pospeševal. „Ingenia saeculi sui omnibus modis fovit,“ pravi životopisec Sueton v svojej „vita Augusti.“ Jako važno pospeševalo slovetva je bilo prvič za razširjanje umotvorov skrbeče knjigotrštvo, koje se je ravno za Avgusta lepo razcvetati jelo, drugič pa javne biblioteke, katerih so tri v tej dobi nastale. Jedno je ustanovil Asinius Pollio v l. 39 ali 37, dva pa, Oktavijansko in Palatinsko, Avgust sam v l. 33. in 28. pr. Kr. Odpiraje vsakemu zaklade vseh literatur, izpodbujale in vabile

so te biblioteke k literarnemu delovanju, tem bolj, ker so se izvrstni literati imeli nadejati časti, da bodo njihovi kipi tamkaj hranjeni.

Rekli smo gori, da je bila Avgustova vlada doba, v kateri je staro razpadalo in se novo snovalo, v kateri je umirala republika in se krepila vladarska moč. To časovno dvoličnost opazujemo lahko tudi skoro pri vseh možeh te dobe, ki so izvrstnimi svojimi umotvori neumrljivo slavo dosegli. Le malo jih je bilo Avgustu ali takoj z začetka udanih (kakor na pr. prozaist C. Marius, pesnik L. Varius Rufus, jurist Trebatius Testa, arhitekt Vitruvius Pollio), ali popolnem neutralnih (kakor na pr. pesniki P. Vergilius, Tigidas, Publius Syrus). Še manjše je čislo onih, ki so kot nasprotniki monarhičnega principa značajni in do smrti doslednji ostali (kakor na pr. jurista Cascellius

in Antistius Labeo). Večina izmed njih pa se je s prva ne samo peresom, ampak tudi mečem za republiko zoper Oktarijana borilo (omenjam le pesnika A. Horacija in govornika Messalo), a vendar je nahajamo pozneje kot samovladarju udane prijatelje. Milostno in modro njegovo vladanje je je časoma z njim sprijaznilo in spravilo. I kdo bi se tudi nad tem spodtkal? Vsaj je vendar Avgustova vlada rodila dobo miru in zunanje sreče, dobo, katera je bila s prejšnjim viharim in neugodnim časom v silnem nasprotju. Tako se je tedaj uže Avgust sam mnogih nasprotnikov iznebil, pridobivši je svojoj milostjoj i modrostjoj, nekatere je pripeljala v njegov tabor politična izprevidnost i prepričanje, da je z ozirom na tedanje časovne razmere njegov vladarski princip najboljši, i obilo število drugih pokosila mu je zvesta njegova zaveznica ne-

Tako Magjari komad po komad trgajo od našega hrvatskega državnega telesa. Reka in Medjimurje, ta dva bisera hrvatska, sta postala, od kar smo z Magjari nagodbo sklenili, magjarska teritorija! Kdo je temu kriv? — Naj bo kriv kdor si hoče, faktum je, da narodna stranka in Mažuranićeva vlada niti jednega, niti drugo obraniti nista upala. Odtrganje Medjimurja od naše nadbiskupije je uprav atentat na naše državno življenje. Nij čuda, če se opazuje v narodu negodovanje, če se čuje nejevoljno mrmraje. „Primorac“ je našo vlado in naše zastopnike v Budim-Pešti uže dosta grdo ošteval zavoljo njihove neopravedljive nemarnosti in dušne obromelosti in molčečnosti, pa vse zastonj: Medjimurje je izgubljeno!

Vest o izboru glasovitega Slovenca Hubmajerja vrhovnim vodjem cele bosanske vstaje in o odpravljenji Petra Karagjorgjevića iz vstaškega tabora, je pri nas z obćim zadovoljstvom sprejeta bila. Hubmajer je uprav ljubljeneec našega obćinstva. Njegovo ime postaja vedno popularnejše.

V oboroženo intervencijo Avstro-Ogerske v Bosni in Hercegovini se pri nas sploh verjame. Neki, ki so blizu Mollinaryja, trdó celó, da je intervencija uže toliko kot gotova.

Domače stvari.

— (Poslanec Andrej Winkler) je postal c. kr. dvorni svetovalec pri deželnej namestniji v Trstu. Upamo, da se bode odpovedal poslušstvu, naredil prostor neodvisnemu móžu, ali če ne, da bode na svojem vplivnem mestu vsaj malo bolj skrbel, da se slovenščina na goriškem Slovenskem čuva in ne zameta.

— („Srbska Zora“) se zove nov ilustriran srbski list, ki bode v novem letu izhajal na Dunaji (III, Pragerstrasse, 13) prinašal ilustrovano romane, povesti in razne spise in veljal za četrt leta 1 gld. 20 kr.

— (Vabilo k VIII. obćnemu zboru) političnega društva „Edinost“, ki bo v nedeljo 26. decembra na sv. Štefana dan ob 2 1/2 uri na Bazovici v g. Vrabčevi dvorani. Dnevni red: 1. Branje in potrjuje zapisnika zadnjega obćnega zbora. 2. Odsekovo poročilo o časniku. 3. Prošnja do sl. mestnega svetovaltva, da bi pri napeljavi vode Reke v Trst na zgorno okolico ozir vzelo ter z omenjeno vodo preskrbelo od Bazovice do sv. Križa. 4. Posamezni nasveti gg. udov.

preprosljiva smrt. Na tak način postali so sovražniki monarhije slednjič redke, posmeha vredne prikazni, katere je cesar z začetka velikodušno preziral. Še le v drugej dobi svojega vladarstva, ko je Avgust uže trdno stal i izprevidel, da se mu nij treba več hliniti i siliti, ko se je postaral i zapuščen od vseh prijateljev in svetovalcev svojih mladih let po izgubi onih, katere je ljubil, obdan od takih, katere je sovražil, siten in nestrpiljiv postal, še le zdaj ga prevzame oni duh, ki mu je bil pred leti misel krvavih proskripcij vdihnili, oni duh, ki ga je tudi sedaj nagibal i nagnol, vse nepripravno in neljubo siloj iztrebiti, še le zdaj jame osorno postopati proti pisateljem, ki so na kak način njegovo nezadovoljnost provzбудili. Temu duha pali so kot žrtve v l. 8. po Kr. rojstvu pesnik Ovid, govornik Cassius Severus i zgodopisec Titus Labienus. Prvega je iz

5. Volitev enega odbornika. Opomba: Ako bi vreme neugodno bilo, zborovalo se bode ob tisti uri in v istem kraju na sv. treh kraljev dan. Vsi oni gg. udje, kateri so z plačilom zaostali, naj blagovolijo poravnati vsaj do konca tega leta, drugače se iz društva izključijo. Pri sv. Ivan poleg Trsta 6. dec. 1875.

— (Čitainica v Senožečah) napravi 26. dec. t. l. veselico s petjem, igro, tombolo in plesom. — Tudi je imela 19. t. m. obćni zbor, pri katerem se je volil nov odbor, izvoljeni so bili: g. Sežek, kot predsednik, g. Okorn, kot blagajnik, gg. Blaž, Demšar, pl. Garzarolli, Pin in Suša kot odborniki. Pričakujemo, da bode novi odbor vso pozornost na prid naroda in kratkočasnih večerov obračal.

— (Čitalnica v Postojni) bo imela 26. dan t. m. zvečer ob šestih uri obćni zbor, h kateremu se uljudno vabijo vsi njeni udje.

— („Laib. Tagblatt“) naznanja, da bode še izhajal, pa celo baha, da je jedini neodvisni list na Kranjskem. In to kljubu še vedno nerazjasnjenej štempeljskej historiji, katero smo vlani ob budgetnem posvetovanji mi sprožili prvi, ogledovaje številke dohodkov štempelja in številke vplače slovenskih listov, kjer pa „Tagblt.“ c. kr. štempelja nij bilo čutiti uračunjenega? Sicer pa to nij poseben kompliment vladi od strani njenih braniteljev, če se tako podvizavajo in ponavljajo zagotavljati, da so „neodvisni“ od nje. — Ob jednom „Tagblt.“ naznanja, da bode imel od novega leta naprej drugo redakcijo. To smo tudi mi čuli. Ker „Tagblt.“ po cele tedne nij nič izvirnega prinašal nego samo izrezke iz drugih novin, bilo je nezadovoljstvo mej njegovimi podporniki. Sedaj pride nekov mlad invalid z imenom Zupančič za urednika. Uže ime kaže, da je pravi sin Tasmeldin.

— (Neusmiljenost.) Od Save se nam piše: 16. t. m. grem zjutraj skozi neko malo mestice ob Savi. Hudo je zima pritiskavala ta dan. Vidim da peljeta dva žandarma, človeka železom zvezanimi rokama v Novo mesto t. j. 8 ur hoda daleč. To je barbarstvo. Človek ostane zmiru še človek in če mora tudi mej dvema „angljema“ hoditi. V takej zimi kakor je ta dan pritiskavala, zebe najbolj zime vajenega človeka v roke in ta človek se je nezaviritimi rokami vodil. Kadar mu železo

uzroka, še dandenes ne popolnem jasnega v mesto Tomi prognal; enaka kazen je zadela družega zaradi njegove prostosrčnosti i drznosti, tretjega zgodovinsko delo pa je dal iz istega uzroka javno sežgati, čin ki je bil do tedaj v Rimu še nezaslišan, i ki je pisatelja, sile se boječega tako prestrašil, da si je raje sam smrt zadal. Končno nam poročajo zgodovinarji, da je Avgust okrog leta 11. po Kr. še več slovstvenih del poiskati i zažgati ukazal, ter njih spisatelje strogo kaznoval. Na ta način je slovstvo kakor se je v prvej dobi od vladarske samopašnosti pospeševano, nakrat na vrhunec svojega razvoja povzdignilo, tudi hitro z Avgustovo smrtjo i uže prej propalo, ko je, ne tróbeče več v njegov rog, izgubilo tudi njegovo milost.

(Dalje prih.)

snamejo, pojde koža zraven doli. — Tako ravnanje nij dostojno našega časa. Živine ne smeš trpinčiti, človeka pa predno je obsojen! Žandarm je brez krivde v takih slučajih ali višje mesto bi moralo malo pogledati na termometer in kako drugače kaj ukazati. Bo boljše žival biti, nego človek! Za žival bi se v navedenem slučaju kmalu kak „Thierschutzvereiner“ našel. Kakor izvem, zakrivil je ta eskortiran mlad človek strašne reči: prišel nek nij kot rezervist k vajam ali kontrolnem zborovanjem. 24 ur bode zato zaprt in tak aparat se pokliče na noge! Bodite ljudje vsaj vi, ki ste po šolah hlače trgali, bodite ljudoljubi!

— (Berači morilci.) Ondan je bilo poročano, da je nek berač umoril v Žireh pri Idriji ženo in moža, ki sta ga prenočila. Zdaj se je nekaj enacega zgodilo pod Ljubljano. Na Selih pod Šmarjem na Dolenjskem stoji ob cesti zidana hišica, v kateri je več let uže bival črez 70 let star vdovec in si je tudi sam stregel. Ponedeljek 13. t. m. ga najde nekdo, ki je k njemu prišel po opravkih, v sredi hiše na obrazu ležečega v luži krvi. Sodnijska komisija, ki se je po naznanilu županovem brž podala iz Ljubljane tija, spozna, da je bil starček zavratno umorjen, ker je imel na strani glave črepinjo vso razbito. Tik njega je ležalo mizarasko orodje, s katerim ga je bil morilec tako močno po glavi mahnil, da se je udarjeni moral pri tej priči na tla zgruditi. Vrh tega so našli v hiši še srajco polno nši in raztrgano beraško suknjo; oboje to kaže, da je moral hudodelnik biti kak vlačugar ali planšar, in da se je po krvavem činu v hiši preoblekel, ter vzel sboj umorjenega trdno in dobro sivo suknjo. Kaj je še družega pobral, se še ne vé: denarja menda ne, ker starček nij slovel za bogatega. Umor se je bil moral zgoditi v ponedeljek na vse zgodaj, ker je bil umorjeni uže pepolnem napravljen v delavno obleko in ker si je hudodelnik v sredi sobe na tleh naredil ogenj s trsek, da je mogel iskati po hiši plena. Dozdaj ga še nijso dobili.

Vabilo na naročbo.

„Slovenska knjižnica,“ zbirka izvirnih in prestavljenih romanov, povestij, dram itd., začne v Ljubljani tiskom „narodne tiskarne“ po novem letu izhajati.

Prvi zvezek, nov izviren Jurčičev roman „Doktor Zober,“ izide 10. januarja in potem izide vsak mesec ali dva ali jeden velik zvezek.

Naročiti se je mogoče najmenj na prve 3—4 zvezke (znašajoče 40 tiskanih pol).

Vse gospode naročnike, nabiratelje prosimo, naj pošljejo naročnino 2 gld. za tri resp. štiri zvezke (preračunjeno po 6 kr., za dijake po 5 kr. tiskano polo), administraciji „narodne tiskarne“.

Nabiranci mej dijaki morejo poslati tudi za posamezne zvezke, za prvi po 50 krajcarjev.

Oglasiti se prosimo brž, da vemo koliko iztisov založiti, ker je prvi zvezek uže v drugej poli v tisku.

Dosedaj se je oglasilo komaj toliko naročnikov, da se bode tisk in papir plačal, tedaj se zanašamo, da bode še mnogi na novo oglasil se. Uredništvo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let nje je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, razlivo, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganje v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila vočletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka, Ikušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavlja izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spridevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spridevalo št. 76.921.
Oberimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Spridevalo št. 72.618.
La Roche sur Yon, 30. julija 1868.
Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnoma strašnih želodčnih in čutnicnih bolezni, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.
Revalesscière je 4krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V pločastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah in tabletah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaja: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specijalnih trgovih; tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštah in ekspresih ali povzročih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. S. v. b. o. d. a, lekar pri „slatemu orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (287)

Umrlj v Ljubljani

od 17. do 20. dec.:

Marija Črne, 2 l., dete mesarja za convulsioni — Ivana Brate, 2 l., dete delavca, za davico. — Jak. Vidervol, 30 l., za mrtuom. — Lovro Maček, 61 l., v bolnišnici za utrpljenjem črev. — Apolonija Kulhanek, 32 l., za mrtuom. — Andreja Škarja otrok, star 5 minut, v ali krččen. — Ferdinand Kapš, 36 l., v bolnišnici, za oteklino noge. — Drag. Grmek, 6 tednov, dete črevljara za davico. — M. Japelj, dete kovača, 5 l., za davico. — Franjo Puc, dete okrajne sluge, vsled vroče glave.

Tuji.

21. decembra:

Evropa: Lüwy iz Siska.
Pri Maltici: Oberländer, Deker, Feitler, Vodak iz Dunaja.
Pri Zamorci: Zajec iz Gorenjskega. — Pance iz Loke.

Prazno stanovanje

za oddati vsak dan. Dolnje Poljane št. 61. (413—2)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Tržne cene

v Ljubljani 22. decembra t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — reš 3 gld. 30 kr.; — ječmen 2 gld. 50 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 3 gld. 30 kr.; — prosó 2 gld. 70 kr.; — koruza 3 gold. — kr.; krompir 1 gld. 90 kr.; — fižol 4 gld. 50 kr.; masla funt — gld. 54 kr.; — mast — gld. 46 kr.; — špeh frišen — gld. 31 kr.; — špeh povojen — gld. 42 kr.; jajce po 2 1/2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 26 kr.; svinjsko meso, funt 25 kr. — sena cent 1 gld. 30 kr.; — slame cent 1 gld. 30 kr.; — drva trda 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. 40 kr.

Samo v

Pollak-ovej

najstarejšej in slavnejšej

27 kr.

univerzalnej zalogi blaga na Dunaji,

Mariahilferstrasse 1,

prodaja se kakor je uže obče znano z najzvestejšo garancijo najboljšje kakovosti in pravosti blaga vedno najnovejšje blago na debelo in na drobno.

Ovče-volnate oblačilne snove,

najfinije in modernejšje, za vsako sasono v vsakej barvi, gladke, progaste, jednjone in šotsko karirane in sicer: lüster, rips, plaid-snovi, diagonal, flanel, Cheviot (suknjene oblačila) in poleg še mnogo drugih stvari.

Platina, vsake vrste prta na mize iz evilha in damasta, gradl, bel in barvast, pregrinjala, chiffon 1/4, celo 1/4 široki; perkal, turški kretion poleg tisoč drugih rečij.

Popolna zaloga pletenega blaga, zavratnikov za gospode in gospe.

Največa zaloga svilnatih in žametastih trakov v vsakej barvi in širokosti. Ovče-volnate in blond-čipke tudi obšite z biseri, kakor tudi sploh vse v to stroko spadajoče stvari in to

vse le po

27 kraja.

Razpošiljatev proti poštnem povzetku tajok. Izgledki in zaznamek blaga zastoj in franko. (326—19)

Podučiteljska služba

na narodnej šoli na Ljubnem z dohodki IV. razreda in prostim stanovanjem se razpisuje. Prositelji imajo svoje prošnje potem predstavljene šolske gospodske vposlati do 25. decembra 1875 krajnemu šolskemu svetu na Ljubnem (Post Laufen).

Okrajni šolski svet Gornjegradski, 14. novembra 1875.

(437—3) Predsednik: Haas l. r.

Dr. J. N. Orozel

advokat, dozda v Šmarji pri Jelšah, odpré 3. prosenca 1876 odvetniško pisarno v

Mariboru

hišna št. 22, Graškega predmestja, in sprejme

nadomestovalnega koncipijenta in izurjenega prepisalca. (452—1)

Dve puški

(v najboljšem stanu) (451—2)

s pušicami na tarčo streljati, sta radi razpuščenja streljskega društva cenó za prodati. Natančneje pové: S. Meglič, učitelj na Vranskem (Franz b. Cilli).

Okolo 1000 mernikov

prav lepega brinja je za kupiti v Zagorji na Notranjskem pri

(450—2)

Alojz Domicel-ju.

Josip Nass

27 kr. bazar

v Malijevej hiši, na starem trgu v Ljubljani.

Novo došla

velika pošiljatev najboljšega in najlepšega blaga iz kineškega srebra iz jedne najstarejšje fabrike na Dunaji.

Cene:

6 malih žlic za kavo	poprej gl. 3.25 sedaj gl. 1.40
6 nožev ali vile	" " 6.50 " " 2.85
6 žlic	" " 6.60 " " 3.—
6 desertnih nožev ali vile	" " 5.90 " " 2.70
6 žlic za otroke	" " 6.— " " 2.80
1 klesčice za sladkor	" " 2.— " " —.90
1 velika žlica za prikuho	" " 3.— " " 1.40
1 velika žlica za smetano	" " 2.90 " " 1.40
1 škatlja za maslo	" " 3.50 " " 1.80
6 finih podložnikov za nože	" " 7.80 " " 4.50
1 posoda za sol in poper	" " 1.— " " —.40

Posebno se opozori

ter je tudi za

božične i noveletne darila

jako prilično:

prelepi usnjeni etui, v katerem je: 6 nožev, 6 vile, 6 žlic in 6 malih žlic za kavo, vsi 24 komadi namesto 25 gld. samo 10 gld.

Nož, vile in žlica, popolna uprava za jedno osobo z etui

namesto gld. 3.50 samo gld. 2.

Nadalje: majolke za čaj, presen-tirne tase, šrambe za zobotrebce, piskerčki za gorčico (senof), škatljice za sladkor, posipalci za poper, kozarci za jajca, mocca-žlice, razrezavne priprave itd. itd.

Tudi se bodo prodajali posamezni komadi in na zahtevanje dalo tudi garancijski list.

Naročila iz okolice ali provincije izvrševale se bodo proti poštnem povzetku takoj in solidno.

(445—2)

Jos. Nass

v Malijevej hiši v Ljubljani.

Za zamašenje otljih zob

nij nobeno sredstvo prospešnejše in boljše, nego zobna plomba od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lahko in brezbolečno deti v otlj zob, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse št. 2. je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenju zobnega mesa, zobni kamen olušč, tor zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in zobno meso vsih škodljivih tvarin, ustam pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Poppov

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobni kamen, nego tudi zobna glazura dobiva vedno večjo belinjo in nježnost. (354—37)

V zalogi je v Ljubljani v vseh lekarnah, kakor tudi pri Antonu Krisperju, Eduard Mahrju, J. Karingerju & Kašu, F. M. Schmittu, V. Petričiču, sploh pa v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih štacunah na Kranjskem.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.